

Musik B

1. Identitet og formål

1.1 Identitet

Musikfaget forener en teoretisk-videnskabelig, en kunstnerisk og en performativ tilgang til musik som en global og almenmenneskelig udtryksform. Musikfaget integrerer elementer fra det humanistiske, det naturvidenskabelige og det samfundsvidenskabelige område med henblik på almindelse, identitetsudvikling og studiekompetence. Igennem den skabende proces og musikalske udfoldelse spiller musikfaget en væsentlig rolle for skolekulturen.

1.2 Formål

Undervisningen skal udfordre og udvikle elevernes musikalske univers og give dem faglige redskaber til at udtrykke sig om og i musik samt kvalificere deres forudsætninger for at beskæftige sig med musik som lyttere og som udøvende.

Gennem analyser af musik og musikrelaterede forhold og ved arbejde med musikalske parametre, musikkunde, høreteori og musikteori, skal undervisningen bibringe eleverne musikalsk kunnen og bevidsthed. Undervisningen inddrager historiske, samfundsmæssige og kulturelle perspektiver og giver dermed eleverne øget omverdensforståelse.

Musikudøvelse udvikler elevernes samarbejdsevne og giver dem mulighed for at opleve musikalsk fællesskab.

2. Faglige mål og fagligt indhold

2.1 Faglige mål

Musikkundskab (-teori og -historie)

Eleverne skal kunne:

- anvende musikfagets metoder, teori og terminologi i analyse af vestlig kunst- og populærmusik – herunder dansk musik – og af musik fra ikke-vestlige kulturer
- anlægge synsvinkler af historisk, samfundsmæssig, kulturel, genre- og stilmæssig art på det musikalske stof
- demonstrere kendskab til musikalsk notation
- anvende elementær satsteknik med henblik på udformning af enkle arrangementer
- indgå i og redegøre for et teoretisk-praktisk musikprojekt, hvori indgår anvendelse af it
- opsøge, bearbejde og anvende fagrelevant kildemateriale fra trykte og virtuelle medier.

Musikudøvelse (sang og sammenspil)

Eleverne skal kunne:

- inden for et dansk og internationalt repertoire synge og spille en- og flerstemmige sange og satser og demonstrere musikalsk udtryksfærdighed
- samarbejde om indstudering og fremførelse af et musikalsk arrangement for et publikum.

2.2 Kernestof

Kernestoffet er følgende:

Musikkundskab (-teori og -historie)

- satser og numre fra vestlig kunst- og populærmusik gennem tiderne, herunder folkemusik, dansk musik og ny kompositionsmusik samt ikke-vestlig musik
- musikhistoriske og musikkulturelle forhold gennem tiderne
- musikalske parametre, musiklære, hørelære og musikteori med henblik på kvalificering af musikalsk opmærksomhed, oplevelse og analyse
- elementær satsteknik
- medier og musikteknologi
- litteratur med relation til den udvalgte musik.

Musikudøvelse (sang og sammenspil)

- musikalsk kreative processer med brug af krop, stemme og et bredt spektrum af instrumenter
- et varieret udvalg af enstemmige sange fra ind- og udland
- et varieret udvalg af flerstemmige vokal- og/eller instrumentalsatser fra ind- og udland
- grundlæggende stemmedannelse og basal teknik på rytme-, bas- og akkordinstrumenter
- indstudering og fremførelse af et musikstykke, solistisk og/eller i gruppe.

2.3 Supplerende stof

Eleverne vil ikke kunne opfylde de faglige mål alene ved hjælp af kernestoffet. De skal ud over det musikalske kernestof beskæftige sig med aspekter af bl.a. musikkens historiske og aktuelle, kulturelle og sociale samt formidlings- og mediemæssige forhold.

3. Tilrettelæggelse

3.1 Didaktiske principper

Der lægges vægt på, at eleverne præsenteres for fagets discipliner som en helhed, således at de oplever en sammenhæng og vekselvirkning mellem det udøvende og det kundskabsmæssige. Både i forbindelse med musikudøvelse og musikkundskab skal det sungne og spillede og det hørte gøres til genstand for samtale, analyse og diskussion. I denne kombineret praktiske og teoretiske læreproces kvalificeres musikoplevelsen gennem beskæftigelsen med fagets terminologi og metoder.

Musikundervisningen beskæftiger sig med følgende niveauer i læreprocessen: perception (lytning, oplevelse), reproduktion (udførelse af eksisterende kompositioner), imitation (eftergørelse), produktion (komposition, improvisation), interpretation (fortolkning) og refleksion (perspektivering), som udgør en taksonomisk læringsproces, hvori både induktive og deduktive principper indgår.

3.2 Arbejdsformer

Undervisningen introducerer systematisk grundviden i fagets discipliner, praktiske såvel som teoretiske. Undervisningen tilrettelægges herefter som musikkundskabsemne samt et musikprojekt med et praktisk og teoretisk indhold, hvori indgår anvendelse af it. Emnet og projektet skal genretnæssigt og historisk være afgørende forskellige. I forbindelse med musikprojektet udarbejdes skriftlig dokumentation for processen, som er udgangspunkt for den afsluttende mundtlige prøve.

Gennem lettere, skriftlige øvelser introduceres eleverne til enkel satsteknik.

Som led i undervisningen arbejdes der i musikudøvelse frem mod en koncertbegivenhed på skolen. Den efterfølgende refleksion danner grundlag for fortsat musikalsk udvikling.

Musikundervisningen skal etablere kontakt til det øvrige musikliv.

3.3 It

It spiller en væsentlig rolle i undervisningen og indgår i musikprojektet som en del af produktion, udførelse og/eller fremlæggelse.

3.4 Samspil med andre fag

Musikfaget er omfattet af de generelle krav om samspil mellem fagene og indgår i almen studieforberedelse ifølge de bestemmelser, som gælder for dette forløb.

4. Evaluering

4.1 Løbende evaluering

For at sikre, at eleverne opnår de beskrevne faglige mål for undervisningen i musikkundskab, gør læreren brug af mindre test undervejs.

Musikfagets udøvende side indebærer en løbende vurdering og forbedring af den musikalske præstation, og evaluering er således en naturlig og nødvendig del af processen. Denne evaluering tager højde for fagets kunstneriske elementer. I det samlede forløb vægtes den praktiske og den teoretiske side af faget lige.

4.2 Prøveform

Der afholdes en mundtlig prøve i musikkundskab og musikudøvelse :

Musikkundskab (-teori og -historie)

Opgaven tager primært udgangspunkt i kendt stof fra musikemnet eller musikprojektet og sekundært i ukendt parallelstof. Prøvematerialet i musikemnet består af en indspilning af et eller flere stykker musik af sammenlagt højst 10 minutters varighed, en grafisk gengivelse af den klingende musik og evt. øvrigt materiale. Prøvematerialet i musikprojektet udgøres af den skriftlige dokumentation for projektet, selve projektet samt ukendt parallelstof. Spørgsmålene fordeles lige mellem musikemne og musikprojekt. Prøven gennemføres som præsentation og fremlæggelse med efterfølgende samtale.

Prøvematerialet sendes til censor og godkendes af denne forud for prøvens afholdelse. En fortegnelse over musikemnet medsendes.

Eksaminationstiden er 22 minutter pr. eksaminand. Der gives 44 minutters forberedelsestid.

Forberedelseslokalet skal være forsynet med afspilningsanlæg og et tangentinstrument. Eksaminanden kan medbringe instrument efter eget valg.

Musikudøvelse (sang og sammenspil)

Eksaminanden skal fremføre to opgaver, hvoraf én kan være en soloopgave. En gruppe består af højst 8 eksaminander, og stemmerne skal være solistisk besat. Under særlige omstændigheder kan eksaminander medvirke og blive bedømt i indtil tre opgaver. Til prøven afsættes 8 minutter pr. eksaminand. Hver opførelse suppleres af en kort redegørelse for og samtale om det udførte nummers egenart og udtryk.

I tiden mellem sidste undervisningstime og prøven mødes læreren med eleverne 2-3 gange for at vedligeholde de musikalske færdigheder med henblik på gruppefremførelse.

Selvstuderende prøves i musikkundskab ved lodtrækning enten i et særligt studeret musikemne eller i et musikprojekt, hvis indhold i begge tilfælde godkendes af eksaminator.

Selvstuderende deltager ikke i gruppesammenspil, men bedømmes i musikudøvelse på to soloopgaver, hvoraf den ene udføres vokalt og udvælges af censor fra et bredt og varieret repertoire af enstemmige sange, sammensat af eksaminanden og godkendt af eksaminator.

Ved sygeeksamen eksamineres i musikkundskab samt to solonumre valgt af eksaminanden, idet gruppesammenspil bortfalder.

4.3 Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang eksaminandens præstation lever op til de faglige mål, som er angivet i 2.1.

Musikkundskab (-teori og -historie)

Der lægges vægt på:

- kendskab til musikalske parametre, musiklære og hørelære og evne til at bruge dette i en analyse af musik
- kendskab til musikkens historiske, samfundsmæssige, kulturelle, genre- og stilmæssige sammenhæng
- evne til at orientere sig i musikalsk notation
- evne til at redegøre for og diskutere relevante problemstillinger i forbindelse med musikprojektet.

Musikudøvelse (sang og sammenspil)

Der lægges vægt på:

- lydhørhed og musikalitet, dvs. fornemmelse for egen funktion i gruppen i balance med gruppens øvrige medlemmer, både i sammenspil og i den supplerende samtale
- vokale og/eller instrumentale færdigheder og musikalsk udtryk i solofremførelse og sammenspil.

Eksaminanderne bedømmes individuelt, og der gives én samlet karakter for eksaminandens præstation i musikkundskab og musikudøvelse. Musikkundskab og musikudøvelse vægtes ligeligt.